

Etnografická a kulturně-geografická diferenciacie a rajonizace Moravy a Slezska

Na území Moravy lze v minulosti zaznamenat pestrou směsici různých typů administrativních celků (panství; farnosti; soudní okresy apod.) i přirozeně se utvářejících regionů, jejichž formování mohlo probíhat bez vazby na fungující správní území, a které označujeme jako etnografické regiony. Mají povahu kulturních areálů, jejichž rozsah i specifické rysy byly ovlivňovány přírodním prostředím, ekonomickým potenciálem, církevní a patrimoniální správou, sítí městských center a obchodních cest či přesahy širších kulturních teritorií karpatské kultury a panonské oblasti. Pro moravské území je proto z historického hlediska příznačné stýkání, prolínání a překrývání rozličných kulturních areálů i pestrá etnická skladba.

Specifičnost jednotlivých etnografických oblastí spočívala ve skladbě dílčích jevů, jako jsou odlišnosti, resp. zvláštnosti v nářečí, oděvu, stavitelství, obyčejové tradici, hudebním a tanečním folklóru ad. Hranice výskytu takových, pro jednu oblast typických jevů nebyvaly vždy totožné, v průběhu let se navíc různě posunovaly nebo i překrývaly a v okrajových oblastech docházelo k situacím, že zatímco např. podobou domu spadala obec do jednoho regionu, podle kroje již do jiného.

Vzhledem k tomu, že regionální identita je fenomén, který podléhá i ve 20. a 21. století proměnám, důsledkem čehož dochází také dnes k posunům v rozsahu některých etnografických regionů, autoři mapy pracovali při jejím koncipování s historickou rovinou tradiční kultury. Vytyčené oblasti proto korespondují se stavem, jak je zachytili etnologové a regionální badatelé druhé poloviny 19. a prvních desetiletí 20. století.

ETNOGRAFICKÁ A KULTURNĚ-GEOGRAFICKÁ DIFERENCIACE A RAJONIZACE MORAVY A SLEZSKA

